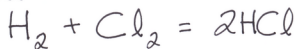

Takuvægi efnahvortta

Skritum efnahvörf sem

$$\sum_j \nu_j A_j = 0$$

T.d. verður

pá táknað með

$$A_1 = \text{H}_2 \quad \nu_1 = 1$$

$$A_2 = \text{Cl}_2 \quad \nu_2 = 1$$

$$A_3 = \text{HCl} \quad \nu_3 = -2$$

Í takuvægi hefur frjálssa orða ①
Gibbs lágmark m.t.t. hlutfalls
efnanna

$$dG = \sum_j \mu_j dN_j - Tdr + Vdp$$

Keijuboga gildir í hvörtfeum

$$dr = 0, \quad dp = 0$$

$$\rightarrow dG = \sum_j \mu_j dN_j$$

með

$$\mu_j = \left(\frac{\partial G}{\partial N_j} \right)_{T,p}$$

Stilgreinum

$$dN_j = \nu_j d\hat{N}$$

fjöldi hvæða

$$dG = \left\{ \sum_j \nu_j \mu_j \right\} d\hat{N}$$

$\bar{i}$ jafnvægi

$$\sum_j \nu_j \mu_j = 0 \quad (*)$$

Kjörvas

Notum

$$\mu = \tau \left\{ \ln \left(\frac{n}{n_0} \right) - \ln Z_{\text{int}} \right\}$$

↓

$$\mu_j = \tau \left\{ \ln n_j - \ln C_j \right\}$$

með

$$C_j = n_{0j} Z_j^{\text{int}}$$

fall af τ er ekki n_j

Umritum (*) þú sem

$$\sum_j \nu_j \ln n_j = \sum_j \nu_j \ln C_j$$

(2)

og þú sem

$$\sum_j \ln n_j^{\nu_j} = \sum_j \ln C_j^{\nu_j} = \ln \left\{ \prod_j C_j^{\nu_j} \right\} \equiv \ln K(\tau)$$

jahvögis fasti

$$K(\tau) = \prod_j n_{0j}^{\nu_j} \exp\left\{-\nu_j F_j^{\text{int}}/\tau\right\}$$

$$\ln \left\{ \prod_j n_j^{\nu_j} \right\}$$

þú $F_j^{\text{int}} = -\tau \ln \{Z_j^{\text{int}}\}$

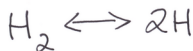
skrifum sem

$$\prod_j n_j^{\nu_j} = K(\tau)$$

Lögmál massavertunnar
 breyting á einum þelli hefur
 áhrif á alla hina.

þegar $K(T)$ er reiknað
þarf að stilla saman
alla viðvísingarpunkta

T.d. $\bar{E}$

Veljum 0-ið fyrir minni
orkuna fyrir H_2 til að
falla saman við orkuna
fyrir tvö kyrr áteygð H

↓

$$\text{Grunnástand } H_2 = -E_B$$

p.s. E_B er minsta orka
sem þarf til að rjúfa H_2

(4)

Dæmi

$$\rightarrow H_2 - 2H = 0$$

$$\prod_j n_j^{\nu_j} = K(T)$$

$$\rightarrow [H_2][H]^{-2} = \frac{[H_2]}{[H]^2} = K(T)$$

[...]: styrkur ...

$$\rightarrow \frac{[H]}{[H_2]} = \frac{1}{[H_2]^{1/2} (K)}$$

↑ Hlutfallid er háð $\frac{1}{[H_2]}$

$$E_B = 4.476 \text{ eV} \quad \text{at } T=0$$

Orða og binkiorta
keppast hér

Í heinu vatni undist styrkur

$$[H^+] = [OH^-] = 10^{-7} \text{ mol/l}$$

Skilgreint

$$pH \equiv -\log_{10} [H^+]$$

Hreyfiliقان fyrir massuvirkni

(5)

Hroðajafna fyrir N_{AB}

$$\frac{dN_{AB}}{dt} = C N_A N_B - D N_{AB}$$

myndunar-
stærð

rofnar-
stærð

Í jafnvægi er $\frac{dN_{AB}}{dt} = 0$

$$\rightarrow C N_A N_B = D N_{AB}$$
$$\rightarrow \frac{N_A N_B}{N_{AB}} = \frac{D}{C}$$

(*) principle of detailed balance

milli-östand

kvæti $\leftrightarrow$ E

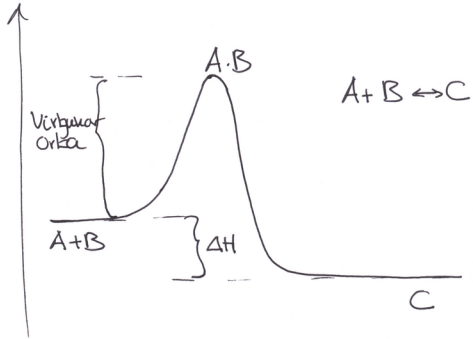
breytir ekki (**)

ef AE er stannhlíf

og með hverfendi styrk

Þess upplýsingar um
jafnvægis eiginleika
hvarfsins i (**)
ekki hraða

stöðvaka

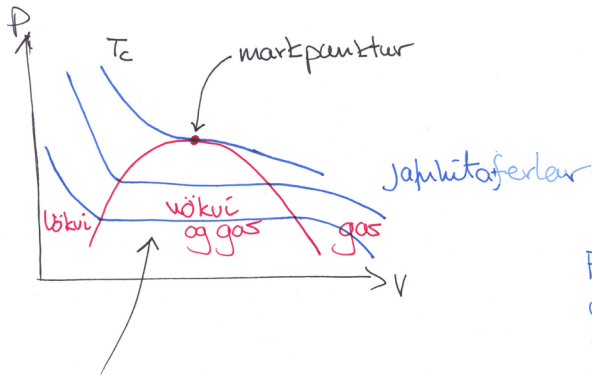

Fasabreytingar

fyrir ofan T_c er aðeins einn fasi

$$T_c^{H_2O} = 647.1 \text{ K}$$

Morkita stig

Fasabreytingar í raungosi... en vegna vaxlvertunnar milli átoma. Kjörgaslitandi sjávir engar fasabreytingar

Tveir fasar í jafnvægi

→

$$T_1 = T_2$$

$$T_e = T_g$$

$$\mu_1 = \mu_2$$

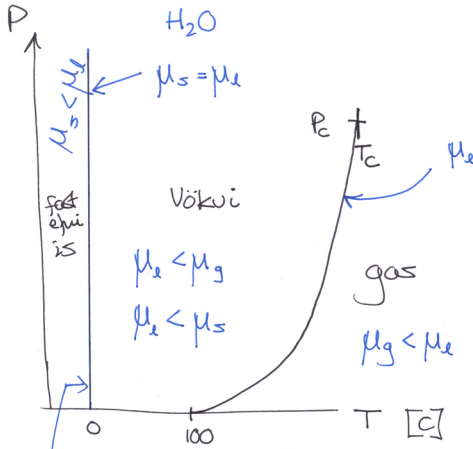
$$\mu_e = \mu_g$$

$$P_1 = P_2$$

$$P_e = P_g$$

→

$$\mu_e(P, T) = \mu_g(P, T)$$

Jafnvægisferill fyrir vökva og gas

Skilgreið jafnvægisferil

$$\mu_g(p_0, T_0) = \mu_l(p_0, T_0)$$

í vissum punkti (p_0, T_0)

Ef fasarnir eru líta í jafnvægi í $(p_0 + dp, T_0 + dT)$

$$\rightarrow \mu_g(p_0 + dp, T_0 + dT) = \mu_l(p_0 + dp, T_0 + dT)$$

Jafnvægisferill fyrir is og vökva

timbul ualgam

9

$$\mu_g(p_0, T_0) + \left(\frac{\partial \mu_g}{\partial p}\right)_T dp + \left(\frac{\partial \mu_g}{\partial T}\right)_p dT + \dots = \mu_l(p_0, T_0) + \left(\frac{\partial \mu_l}{\partial p}\right)_T dp + \left(\frac{\partial \mu_l}{\partial T}\right)_p dT + \dots$$

$$\hookrightarrow \left(\frac{\partial \mu_g}{\partial p}\right)_T dp + \left(\frac{\partial \mu_g}{\partial T}\right)_p dT = \left(\frac{\partial \mu_l}{\partial p}\right)_T dp + \left(\frac{\partial \mu_l}{\partial T}\right)_p dT$$

$$\hookrightarrow \frac{dp}{dT} = \frac{\left(\frac{\partial \mu_l}{\partial T}\right)_p - \left(\frac{\partial \mu_g}{\partial T}\right)_p}{\left(\frac{\partial \mu_g}{\partial p}\right)_T - \left(\frac{\partial \mu_l}{\partial p}\right)_T}$$

Aktidujalma fyrir jafnvagi feril tveggja fasa

Maximum

$$G = N\mu(p, T), \quad \left(\frac{\partial G}{\partial p}\right)_{NT} = V, \quad \left(\frac{\partial G}{\partial T}\right)_{Np} = -\Delta$$

$$\rightarrow \frac{1}{N} \left(\frac{\partial G}{\partial p}\right)_{NT} = \frac{V}{N} = \nu = \left(\frac{\partial \mu}{\partial p}\right)_T$$

$$\frac{1}{N} \left(\frac{\partial G}{\partial T}\right)_{Np} = -\frac{\Delta}{N} = -s = \left(\frac{\partial \mu}{\partial T}\right)_p$$

$$\rightarrow \frac{d \ln p}{d T} = \frac{S_g - S_l}{\nu_g - \nu_l}$$

utkvning öreidn kerfjús
p. ein sameind fer úr
vökva í gas

utkvning rúmniáls kerfjús
p. ein sameind fer úr
vökva í gas

$$N = N_l + N_g$$

$dQ = \tau(S_g - S_e) : \text{varminum sem setja verður í kerfið til að flytja einn sameind jöfnungt frá vökva í gas við fast } \tau$

$\equiv L$

↑ uppgatunervarmi

setjum $\Delta U = U_g - U_e$

→ $\frac{dp}{dr} = \frac{L}{\tau \Delta U}$

Clausius-Clapeyron-
eða

Gute þrýstings-jafnan

↑ Bæði hliðir jöfnunnar eru æðmoldar og vel stöðfestar